

Idet Byraadet med Tak modtog denne Gave, vedtog man at tilskrive Udvalget for Skovvæsenet med Anmodning om at stille det fornødne Areal i Skoven til Raadighed i det omhandlede Djemed.

Møde den 5te September,

afholdt umiddelbart efter Slutningen af det ordinære Møde, af Byraadets valgte Medlemmer under Ledelse af Overretssagfører C. Kjer som valgt Formand til Decision af de kommunale Revisorer's Antegnelser til følgende Kontoer i Kommunens Regnskab for 1894, nemlig IV Alderdomsunderstøttelse, VII Medicinalvæsenet og den Del af Konto XVIII 21, der vedrører Desinfektion i forskellige Bygninger.

^{205/95.} De paagældende Revisionsantegnelser, saavel fra Takrevisor som fra de kritiske Revisorer, med paategnede Besvarelser fremlagdes tillige med Forslag fra Decisionsudvalget til Antegnelsernes Decision.

Efter Iket Forhandling bleve de ovennævnte Konti deciderede i Overensstemmelse med nysnævnte Forslag.

(Se Mødet den 14de November.)

Mødet den 12te September.

^{10/95.} I Skrivelse af 5te f. M. havde C. Bertelsen andraget om at blive fritaget for det ham tildelte Hverv som Medlem af Udvalget for Sygehusene, hvorefter Andrageren i det paafølgende Møde af 15de f. M. mundtlig havde meddelt nærmere Oplysning om Marsjagerne til hans Begæring.

Om denne og de til Grund for samme liggende Omstændigheder blev der dernæst paa ny forhandlet i Mødet den 29de f. M. samt i nærværende Møde, hvorefter Sagen bortfaldt, idet Andrageren efter derom til ham af Byraadet rettet Opfordring tog sin Begæring tilbage.

12/95 — 21. I Anledning af en Byraadet ved Amtets Skrivelse af 28de f. M. afsættet Erklæring over en Besværing fra en herværende Arbejdsmand angaaende Utilstræffeligheden af den ham tilstaaede Alderdomsunderstøttelse vedtog man at henholde sig til den af Udvalget for Alderdomsunderstøttelse over Andragendet afgivne Betænkning, hvoraf det fremgaar, at Andrageren i Begyndelsen af 1894 tilflyttede Aarhus fra Hasle, Skejby og Lisbjerg Kommune, hvor han havde fri Bolig og desuden allerede nød en Alderdomsunderstøttelse af 50 Kr. aarlig. Han blev her i Kommunen tilstaaet en saadan Understøttelse af 6 Kr. maanedlig, og denne Afgørelse har Byraadet ved senere Andragender om Forhøjelse fastholdt. Da Andrageren derhos i sin sidste Begæring af 1ste Maj selv opgiver sin ugentlige For-tjeneste til 2 à 3 Kr. og det efter en Besværingen paategnet Lægeerklæring maa antages, at han, der er født den 22de Marts 1829, langt fra er arbejdsudygtig, kan der ikke ses Grund til at tilstaa ham en større Understøttelse.

Det bemærkes derhos, at Amtet under 4de Decbr. i Anledning af denne Sag resolverede, at det i det mindste ikke for Tiden har forment at kunne paalægge Byraadet at yde Andrageren højere Understøttelse.

12/95 — 23. Efter Indstilling af Udvalget for Alderdomsunderstøttelse af 9de d. M. afgjordes der en Del Begæringer om saadan Understøttelse.

(Se Møderne den 29de f. M. og den 26de d. M.)

84/95. I Overensstemmelse med Vedtagelser i Møderne den 18de April under Sag Nr. 84/95 og den 25de j. M. under Sag Nr. 160/95 er der blevet ført Forhandling med alle de Lodsejere i Aarhus Omegn, paa hvis Jorder der efter de af Vandværksudvalget foranstaltede Undersøgelser er Grund til at formode, at der kan fremskaffes Vand ved artejiske Boringer.

Saadanne Boringer ere derefter ved Udvalgets Foranstaltning foretagne i Terrænet omkring Brabrand nord for Aaen.

I det Udvalget for Vandværket i Skrivelse af 6te d. M. havde meddeelt Indberetning herom og om Resultatet af de saaledes foretagne Boringer, havde det endvidere forelagt Byraadet

til Godkendelse den af samme under Medvirkning af Sagfører S. Winge med de paagældende Lodsejere afsluttede Overenskomst, der er indgaaet saaledes, at Kommunen ikke alene har Ret til mod fastsat Godtgørelse at lade de nødvendige Probeboringer foretage, men ogsaa tilsikrer Kommunen Brugsretten til det fundne Vand mod yderligere Godtgørelse, hvorhos der ogsaa i Kontrakten er sluttet Overenskomst med de Lodsejere, over hvis Grund det eventuelt vil være nødvendigt at føre Vandledninger. Forhandlingerne ere derhos ikke indskrænkede alene til Lodsejerne i det Terræn Nord for Laen (Brabrand og Omegn), hvor man efter de første Forudsætninger ventede at finde Vand, men ere ogsaa udstrakte til Lodsejere Syd for Laen paa den store Bakkehældning, som skraaner ned mod denne, idet man efter de Erfaringer, man gjorde Nord for Laen, maatte nære nogen Frygt for, at den der fremkommende Vandmængde ikke skulde vise sig fuldt tilstrækkelig.

Idet Byraadet tiltraadte den saaledes afsluttede Overenskomst, bevilgede det endvidere Udvalget et Beløb af 2500 Kr. til Foretagelse af 5 Probeboringer Syd for Laen paa Strækningen mellem Fisserhøjet og Konstantinsborg.

¹⁶³/₉₅. Efter Indstilling af Slagtehusudvalget bifaldtes det, at der ved det offentlige Slagtehus maatte antages en Fyrbøder med aarlig Løn af 900 Kr. og en fast Arbejdsmand med aarlig Løn af 780 Kr.

(Se Mødet den 22de f. M.)

²¹⁷/₉₅. I Følge en af Stadsingeniøren foretagen Beregning er det i afvigte Sommer foretagne Kloakanlæg over Gasværkets Grund (se Mødet den 20de Juni) blevet fordyret med 2580 Kr. af Hensyn til den for en eventuel Udvidelse af Havnen Syd paa nødvendige Landvinding imellem Havnens nuværende Terræn og Gasværkets forehavende Inddæmning, hvorigennem Kloaken er lagt. Da denne forøgede Udgift saaledes er foretaget med Havnens Tarv for Tje, havde Udvalget for Gasværket under 29de f. M. indstillet, at forannævnte Beløb skulde refunderes Gasværket af Havnens Kasse.

I Anledning heraf havde Udvalget for Havnevæsenet, hvis

Erklæring over Sagen man havde æftet, i Skrivelse af 6te d. M. yttret, at et Flertal af sammes Medlemmer forment, at Beløbet Udredelse ikke burde paaføres Havnekasjen, da der fra Havnen er leveret Fyld til Udvidelsen af Gasværkets Grund ved Inddæmningen for et væsentlig større Beløb end ovennævnte 2580 Kr.

Efter at Sagen var drøftet, besluttede Byraadet imidlertid at følge Udvalget for Gasværket, jaaledes at Beløbet vil være at paaføre Havnebudgettet for 1896.

^{286/95.} Under 27de f. M. havde Skibsfører Wibroe af Kjøbenhavn under Henvisning til forskjellige Omstændigheder anholdt om, at Liggepengene for det af ham erhvervede Barkskib „Cironia“ af Neval, der i Januar 1892 blev oplagt her i Havnen, maatte blive nedsatte med Halvdelen for den Tid, det allerede har henligget, og fremdeles — indtil næste Aars Foraar — vil komme til at henligge her i Havnen, men da Udvalget for Havnevæsenet havde fraraadet det ansøgte, kunde Raadet ikke finde Anledning til at imødefomme Andragendet.

^{291/95.} Fra Forretningsudvalget for en paatænkt Jærnbane fra Hammel til Brabrand forelaa der i forrige Møde følgende Andragende af 31te f. M.:

„Undertegnede Forretningsudvalg for den paatænkte Jærnbane fra Hammel til Brabrand tillader sig herved at henvende sig til det ærede Byraad med ærbødigst Andragende om, at Byraadet vil forny den Tegning af Aktier til denne Bane til et Beløb af 75,000 Kr., som Byraadet i sit Møde den 18de December 1890 vedtog, og tillade vi os i denne Anledning at fremsætte følgende Oplysninger.

I Følge det af Statsbaneanlæggenes Ingeniører udarbejdede Overslag over Banens Anlæg vil dette i alt medføre en Beføstning af 1,178,000 Kr. og der skal altsaa i Følge Loven af 8de Maj f. A. præstere en Aktietegning af 589,000 Kr. Af de interesserede Amts- og Sognekommuner er der tegnet Aktier til et Beløb af 393,000 Kr. og af private er tegnet c. 100,000 Kr. (hvoraf c. 61,000 Kr.

fra Aarhus By), saa at der endnu mangler c. 96,000 Kr. i den fornødne Aktietegning.

Da vi ere af den Formening, at det er af største Interesje for Aarhus By, at den paatænkte Baneforbindelse med Hammel kommer i Stand, og at denne Interesje for Byens Vedkommende ikke i nogen væsentlig Grad formindskes, fordi Togene fra Hammel ikke — i al Fald ikke foreløbig — føres direkte ind til Aarhus, idet Togforbindelsen mellem Brabrand og Aarhus er saa hyppig, at Hammelbanen næppe en Gang vil kunne komme til at korrespondere med alle Togene imellem disse to Stationer, nære vi det Haab, at Byraadet fremdeles vil vedstaa sin Tegning, ved hvis Hjælp vi anse Sagens Gennemførelse for sikret, medens vi i modsat Fald nødes til at opgive den som uigennemførlig. Og da vi ikke antage, at det vil lykkes at gennemføre Projektet om en Bane fra Hammel Syd om Brabrand Sø til Aarhus — alene af den Grund, at ikke alene Anlægget, men ogsaa Driften af denne Bane vil blive saa betydelig dyrere end Hammel—Brabrand-Banen — turde en Opgivelse af sidstnævnte Bane blive ensbetydende med, at det ikke bliver Aarhus, men en anden Kjøbstad, der kommer i Baneforbindelse med Hammel og dens Omegn.“

I forrige Møde blev Sagen udsat til Afgørelse i nærværende Møde, hvor man vedtog at tilskrive Forretningsudvalget med Bemærkning om, at Byraadet i sit Møde af 18de Decbr. 1890 (under Sag ²¹⁹/₉₀) ikke har vedtaget at tegne Aktier i en Jærnbane fra Hammel til Brabrand, men i en Bane fra Hammel til Aarhus, alternativt med en nordligere eller sydligere Retningslinie, og at man senere, da det viste sig, at Banen med den paatænkte nordlige Retningslinie ikke agtedes ført ind til Aarhus men til Brabrand som Endestation, i Møde af 10de Maj f. A. (under Sag ¹⁷⁴/₉₄) har vedtaget at binde sin Aktietegning til den Hammel-Bane, der agtedes ført ind til Aarhus, nemlig den med den sydlige Retningslinie, — samt at man ikke kunde imødekomme Forretningsudvalgets Ønske om for Kommunens Regning at tegne Aktier i en Hammel—Brabrand-Jærnbane.

294/95. Det jydſke Hæveſelskab havde under 3die d. M. tilſkrevet Byraadet med Anmodning om, at ſamme under lige Vilkaar, ſom ere ſaſtatte i det af Generalkonſul H. Pontoppidan i Hamborg under 21de Marts 1893 udſtedte og i Byraadsforhandlingerne for 1893, Side 95, 96 indførte Gavebrev angaaende Bortgivelse af en Kapital paa 500 Kr. til Bevarelſe og Udvidelſe af Selskabets Bogſamling, vilde fremtidig foretage Deciſionen med Henſyn til Anvendelſen af Renterne af en Kapital paa yderligere 500 Kr., ſom Generalkonſul Pontoppidan ved Gavebrev af 29de f. M. og 2den d. M. havde ſkænket til Selskabet til Anvendelſe i ſamme Tjemed, ſom beſtemt ved Gavebrevet af 21de Marts 1893.

I Følge en med Andragendet fulgt bekræftet Genpart er Gavebrevet af 29de Auguſt og 2den September d. A. paategnet det oprindelige Gavebrev og lyder ſaaledes:

„Stempel 15 Ore.

Under lige Vilkaar og Kontrol og til ſamme Anvendelſe ſom ovenfor — dog at Bøgerne ogſaa bør omhandle Pilekultur, Fjerkræ og Biavl — har underſkrevne Generalkonſul H. Pontoppidan, Conſtantinsborg og Hamborg, ſkænket det jydſke Hæveſelskab yderligere 500 (fem Hundrede) Kroner $3\frac{1}{2}$ % Rgl. danſke Statsobligationer, deponerede i Finansministeriet mod Indſkrivningsbeviſ Litr. A Folio 842, hvad herved med min Underſkrift bekræftes, hvilken Gave Selskabet paa anførte Vilkaar med Tak modtager.

p. t. Aarhus, den 29de Auguſt 1895.

For det jydſke Hæveſelskab:

Chr. B. Reventlow,

Formand.

Til Bitterlighed om Formandens Underſkrift:

J. P. Svendsen.

J. Peterſen.

p. t. Conſtantinsborg, den 2den September 1895.

H. Pontoppidan.

Til Bitterlighed:

A. Pontoppidan.

D. Schmidt.“

Byraadet besluttede, som begært, i Forbindelse med Decisionen over Anvendelsen af Renterne af den oprindelig bortskændede Kapital ogsaa at overtage Decisionen over Anvendelsen af Renterne af foranstaaende Kapital.

Med Selskabets Andragende var der derhos fulgt Ekstrakt-Affskrift af dets Regnskab for 1894, for saa vidt angaar Bogsamlingen, med paategnet Revisionsantegnelse, hvoraf det fremgik, at Revisionen intet har havt at bemærke ved denne Afdeling af Regnskabet.

Som Decisor af dette tiltraadte Byraadet Revisionens Bemærkning.

^{296/95.} Efter derom foreliggende Andragende fra Bestyrelsen for Handels- og Kontoristforeningen tillodes det i Lighed med tidligere Aar, at der i den kommende Vinter maa afgives de fornødne Lokaler i den ny Borger-Drengeskole til Afbenyttelse for nævnte Forenings Aftenkole uden anden Godtgørelse end 20 Kr. for Varme og Belysning.

^{306/95.} Efter Forslag af Skolekommissionen besluttede man at indstille, at Lærerinderne, Frøkenerne M. Bertelsen, C. Skott, C. Petersen og Th. Horn, der siden den 10de August 1893 have været konstituerede som Lærerinder ved Kommunens offentlige Skolevæsen, nu erholde fast Ansættelse i denne Egenkab.

Det bemærkes, at Skoledirektionen for Aarhus Købstad og Hasle Herred i Følge sammes Skrivelse af 25de Septbr. under 18de j. M. har meddelt de nævnte Lærerinder fast Ansættelse.

^{307/95} og ^{309/95.} Fra Aarhus Handelsforening og fra Jyllands Handelsakademi forelaa der til Erklæring de sædvanlige Andragender om Statstilskud til sammes Handelskoler.

I Betragtning af den store Nytte, disse Skoler stiftede, vedtog man at ledsage begge Andragender med sin bedste Anbefaling.

^{310/95.} Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet begærte Byraadets Bestemmelse, om Raadet vilde afkvijsere ved Dommen i en ved Foranstaltning af Udvalget paa Byraadets Begne imod

Oberstløjtnant A. C. P. Jessen, nu i Fredericia, anlagt Krigsrets- sag angaaende Betaling af Kommuneskat her til Byen for 1ste og 2det Kvartal 1894 med 60 Kr. 40 Dre med Renter fra Forligsklagens Dato til Betaling ster og skadesløse Sags- omkostninger. Ved Dommen, der er affagt den 7de f. M. i en med Generalmajor M. S. F. Hedemann som Præses i Følge allerhøjeste Resolution af 15de Juli d. A. nedsat Overkrigs- kommission og som i Følge allerhøjeste Befaling af 21de f. M. under 27de næstefter er publiceret, er Oberstløjtnanten frifunden for Byraadets Tiltale i Henhold til følgende Præmisser:

Den 7de Marts 1894 blev indklagede, som den Gang havde Bopæl i Aarhus, udnævnt til Oberstløjtnant og Chef for 12te Bataillon med Garnison i Fredericia, hvor han den 12te næstefter meldte sig til Tjeneste og tog Ophold paa et Hotel. Det fremgaar endvidere af Proceduren, at hans Familie blev boende i Aarhus og førte Husholdning paa hans Regning i den af ham før Forfremmelsen beboede Lejlighed, hvor ogsaa ind- klagede af og til boede faa Dage ad Gangen, naar han med Orlov besøgte sin Familie, at denne under 12te Juni flyttede ud af Lejligheden i Aarhus, som overtoges af en anden Lejer, og at indklagede med Familie den 23de næste Maaned indflyttede i en af ham lejet Lejlighed i Fredericia.

Det hedder dernæst videre i Dommen: Da indklagede som Embedsmand er pligtig at opholde sig i Fredericia, som han ikke uden Orlov kan forlade, maa han anses ved sin Embeds- tiltrædelse den 12te Marts f. A. at have opgivet sit Domicil i Aarhus og at have taget fast Ophold her i Staden (Fredericia), uden at det i saa Henseende kan tillægges mindste Betydning, at han i nogen Tid har boet paa Hotel her, at hans Familie imidlertid er bleven boende og har ført Hus for hans Regning i deres tidligere fælles Lejlighed i Aarhus, og at han selv af og til med Orlov har boet der nogle Dage ad Gangen, og da § 26 i Lov om Købstadkommunernes Styrelse af 26de Maj 1868 som Betingelse for Skattepligt opstiller 4 Maaneders fast Op- hold i Løbet af eet Skatteaar i samme Kommune, have Klagerne som Følge heraf faaet Hjemmel til at afkræve indklagede, der jaaledes kun har opholdt sig i Aarhus i halvtredie Maaned af

Maret 1894, nogen Skat for dette Aar, hvorfor han vil være at frifinde for deres (Byraadets) Tiltale.

Naaget Byraadet ikke kunde tiltræde den i Dommen fremhævede Betragtning, at det var en betydningsløs Omstændighed, at Skatteyderens Familie efter hans Forslyttelse var forbleven boende og havde ført Hus for hans Regning i deres tidligere fælles Lejlighed her i Byen, idet denne Omstændighed tværtimod maatte være afgørende for hans Skattepligt her til Kommunen, hvilken Opfattelse ogsaa gentagne Gange er hævdet af de civile Overretter, fandt Byraadet i Betragtning af det ringe Beløb, hvorom det foreliggende Spørgsmaal drejer sig, ikke Anledning til at gaa videre med denne Sag.

Mødet den 26de September.

^{354/92.} I Mødet den 30te Maj d. A. indkom der for Byraadet et Andragende af 20de j. M. fra Slagtermester O. Kolsti m. fl. Slagtermestre og Forhandlere af Slagterivarer, hvori Andragerne under Henviisning til den forestaaende Indførsel af Slagtevang og Kødkontrol her i Byen anholdt om:

1. at der her i Byen maa blive 2 ugentlige Torvedage og at al Torvehandel med Slagterivarer uden for disse Dage maa blive forbudt;
2. at Anskaffelse til det offentlige Slagtehus af et Kogeapparat for Kød, der kun er tjenligt til Menneskeføde efter tilstrækkelig Kogning, maa udsættes indtil videre;
3. at det maa blive forbudt at indføre Slagteriaffald i jerst, røget eller saltet Tilstand fra Steder, hvor der ikke haves offentligt Slagtehus;
4. at der nedsettes et Udvalg, bestaaende af 1 Byraadsmedlem, 1 Dyrlæge og 2 Slagtere til Bedømmelse af de Klager, som maatte fremkomme fra Slagtere over den af Slagtehusets Inspektør afgivne Bedømmelse af Kød;
5. at der maa blive optaget en Slagter eller en anden jagtyndig Mand som Medlem af Sundhedskommissionen, og